

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 3/2019-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jaroslavom Feketem, Záhradnícka 1, Prešov, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 205/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. decembra 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 205/04 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 2. marca 2004 okresnému súdu návrh na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie sumy 400 000 Sk (13 277,57 €) s príslušenstvom (ďalej len „návrh“). Okresný súd rozsudkom č. k. 32 Cb 205/2004-152 z 13. novembra 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) rozhodol v napadnutom konaní v merite veci a návrhu vyhovel.

Proti rozsudku okresného súdu podala žalovaná odvolanie, o ktorom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozhodol rozsudkom č. k. 2 Cob 93/2018-176 z 27. júna 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil a sťažovateľovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť 24. októbra 2018.

3. Sťažovateľ a jeho právny zástupca v sťažnosti okrem iného uviedli:

„Dňa 23.6.2004 Okresný súd Košice II vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovaných zaplatiť spoločne a nerozdielne žalovanú sumu s prísl. ako aj trovy konania. Dňa 13.7.2004 bol zo strany žalovanej podaný kvalifikovaný odpor.

Prvé súdne pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 5.5.2009, teda takmer 4,5 roka po podaní odporu zo strany žalovanej. Z dôvodu doplnenia dokazovania rozporných tvrdení súd pojednávanie odročil na neurčito. V poradí druhé pojednávanie sa konalo dňa 13.3.2012 s vyhlásením rozsudku (v danom prípade od predchádzajúceho pojednávania v máji 2009 uplynula doba takmer 3 roky). Vyhlásený rozsudok bol v celom rozsahu v prospech sťažovateľa - žalobcu.

Na základe podaného odvolania žalovanou Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 2Cob/132/2012-96 zo dňa 31.10.2012 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia tak ako je to konštatované na str. 6 vyššie uvedeného uznesenia Krajského súdu v Košiciach bolo procesné pochybenie súdu prvého stupňa.

Medzičasom došlo k úmrtiu žalovaného v 3. rade ako aj k zmene sudcu.

Po splnení požiadaviek súdu bolo dňa 13.11.2017 nariadené pojednávanie na Okresnom súde Košice II a bol vyhlásený rozsudok č. k. 32Cb/205/2004-152 zo dňa 13.11.2017, ktorým súd sťažovateľovi - žalobcovi opäť vyhovel.

Po odvolaní strany žalovanej Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 2Cob/93/2018-176 zo dňa 27.6.2018 potvrdil rozsudok prvostupňového súdu. Právoplatnosť rozsudok Krajského súdu č. k. 2 Cob/93/2018-176 zo dňa 27.6.2018 nadobudol dňa 24.10.2018 a vykonateľným sa stal 9.11.2018.“

4. Sťažovateľ je presvedčený, že „... základné princípy súdneho konania... v danom prípade neboli súdom náležite využité“, a zhrnul, že „Ak by sme časovo ohraničili dĺžku súdneho konania v danom prípade od podania návrhu sťažovateľa po vydanie právoplatného rozsudku t. j. od 2.3.2004 do právoplatnosti rozsudku ktorým súd, tak prvostupňový ako aj odvolací vyhovel sťažovateľovi – žalobcovi, t. j. do 24.10.2018 uplynula doba 14,5 roka... ide o dĺžku konania blížiacu sa bez niekoľkých mesiacov k 15-tim rokom, čo je hranica tzv. extrémnych prieťahov v konaní pred všeobecnými súdmi.“

5. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ]... na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb/205/2004 porušené bolo.

2. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 24.000,- € (slovom dvadsaťštyri tisíc eur), ktoré je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Košice II je povinný uhradiť JUDr. Jaroslavovi Feketemu trovy konania v sume 325,42 € (slovom tristodvadsaťpäť eur štyridsaťdva centov) na jeho účet... do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom či rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený možno považovať návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáchoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

12. Z obsahu sťažnosti, ako i z jej petitu vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 205/04. Dĺžku napadnutého konania sťažovateľ namieta aj v spojení s odvolacím konaním a tvrdí, že celkovo konanie o jeho návrhu trvalo 14 rokov a 6 mesiacov.

13. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

14. Z obsahu sťažnosti a jej príloh považuje ústavný súd za preukázané, že okresný súd v napadnutom konaní meritórne rozhodol a že konanie je právoplatne skončené vzhľadom na to, že rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť 24. októbra 2018.

15. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedeného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu tohto práva nečinnosťou tohto orgánu verejnej moci v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

16. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02).

17. Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (napr. II. ÚS 139/02). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESĽP (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05).

18. Zo samotnej sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde právoplatne skončené. Sťažovateľ sa napriek tomu na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou až 10. decembra 2018, t. j. v čase, keď k porušovaniu označených práv na súde, ktorý sťažovateľ označil za účastníka konania, už nemohlo dochádzať a stav jeho právnej neistoty už nemohol trvať. Konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom by tak nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

19. Možnosť domáhať sa ochrany označeného základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

podaním sťažnosti ústavnému súdu vo vzťahu k postupu okresného súdu bola pre sťažovateľa časovo ohraničená obdobím, počas ktorého prebiehalo v jeho veci prvostupňové konanie, t. j. do doručenia rozsudku okresného súdu.

20. V sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáhal. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

21. Vzhľadom na to, že sťažovateľ v petite nenamietal aj konanie pred krajským súdom, ústavný súd nemal možnosť posudzovať celkovú dĺžku konania vrátane konania pred krajským súdom, keďže je petitom podanej sťažnosti viazaný (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

22. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2019